

LA REGULACIÓ DE LA PESCA AL PARC

Al parc natural de s'Albufera es procura promoure l'aprofitament ordenat de l'anguila. L'aprofitament comercial va desaparèixer fa alguns anys, però es manté l'aprofitament tradicional mitjançant la **pesca amb cucada**, prioritàriament per a jubilats de l'entorn del parc (sa Pobla i Muro).

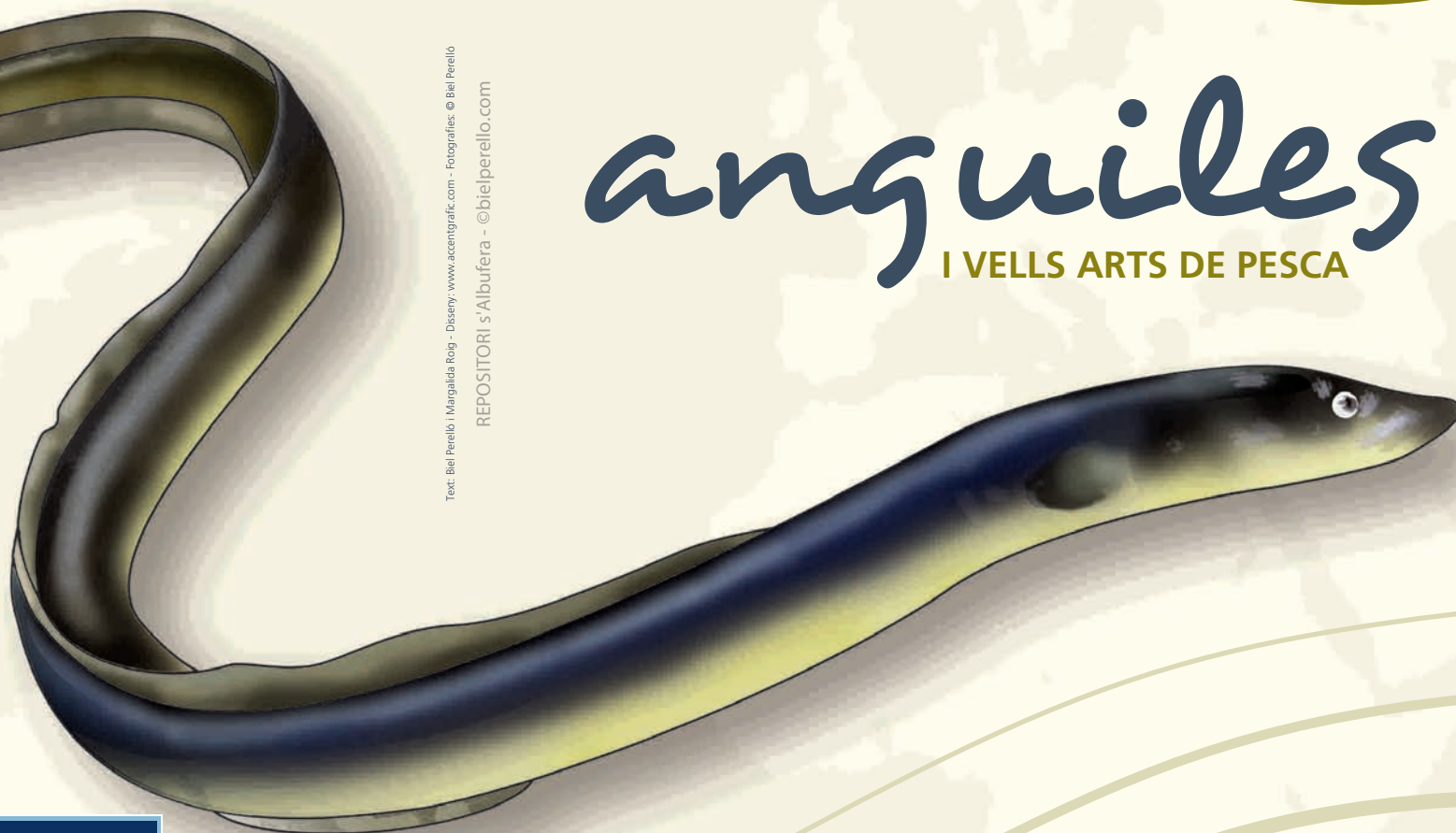
La temporada de pesca d'anguiles amb l'art de cucada al parc natural de s'Albufera s'autoritza a determinades zones del parc (Canal del Sol, Gran canal, Síquia dels Polls, sa Ciurana,...) entre els mesos de juliol i febrer, prèvia sol·licitud d'un permís gratuït al centre de recepció del parc i la presentació de la llicència de pesca fluvial (gratuïta també pels jubilats). Actualment el parc té autoritzats una cinquantena de pescadors de cucada, la majoria d'ells de més de 65 anys (els més veterans tenen ja els 80 o més anys!).

El destí final de l'anguila és l'elaboració dels deliciosos plats típics de la comarca: espinagades, anguiles frites o ofegades, fideus o greixonera d'anguiles... que no falten mai per Sant Antoni a sa Pobla i a Muro. Heu de tastar-los!

Però les anguiles no estan excloses de problemes: el canvi climàtic; la desaparició progressiva de zones humides per dessecació; la contaminació de les aigües, bàsicament per productes químics procedents de l'agricultura, i la sobrepesca en algunes àrees de creixement de les anguiles fan disminuir el nombre d'adults que arriben a la posta.

Greixonera d'anguiles

Text: Biel Perelló | Margalida Roldán - Disseny: www.acentgrafic.com - Fotografies: © Biel Perelló

REPOSITORI s'Albufera - @bielperello.com

anguiles

I VELS ARTS DE PESCA

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient
Parc Natural de s'Albufera de Mallorca

Adreça: Llista de correus

07458 Can Picafort

Tel. 971 89 22 50 - Fax: 971 89 21 58

Horari: de 9 a 16 h.

parc.albufera@gmail.com

www.caib.es

012 €

**Govern
de les Illes Balears**

www.caib.es

012 €

LA PESCA D'ABANS A S'ALBUFERA

Anguila al Canal des Sol

llissa i l'anguila i els sistemes de pesca variaven segons l'espècie, l'època i el lloc on s'instal·laven. S'esmenten la pesca amb canya, amb diversos tipus de xarxa, com la xarxa esmallada, de ratera o tresmall, la xarxa de caluper (el calup és una llissa de casta petita) i amb diversos estris que se situaven als canals de pas, com els butxells, que probablement eren un tipus d'almadrava.

La interpretació dels contractes d'arrendament de la possessió de la Gran Albufera dels segles XVII-XIX (Ordines Marcé, 1998), ha posat de manifest, si no quedava prou clara, la importància històrica de la pesca en aquesta zona humida. Les eines principals de la finca eren les xarxes i les barques, a més dels falçons i les rampaines, estris necessaris per escurar les sèquies que era la tasca principal de manteniment de s'Albufera. Les espècies més pescades eren la

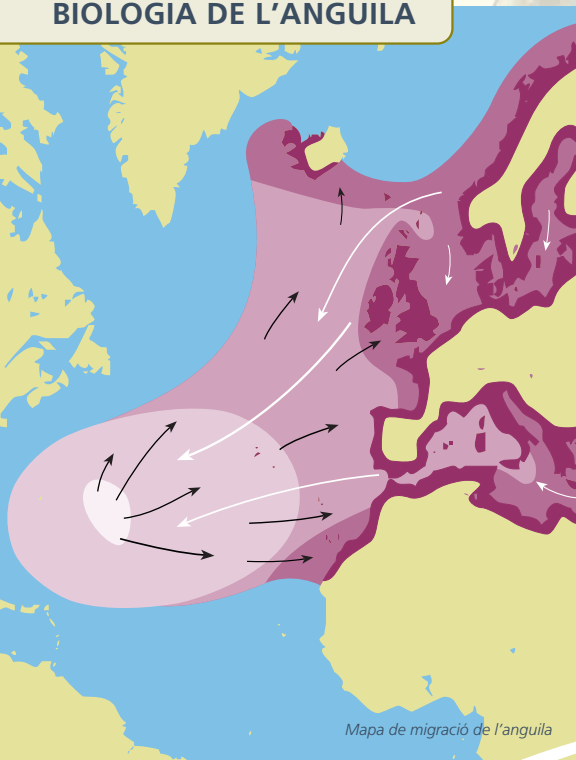
Miquel "Forner" pescant amb cucada

Pau "Greixura" amb la cucada

REPOSITORI s'Albufera - ©bielperello.com

BIOLOGIA DE L'ANGUILA

Mapa de migració de l'anguila

Pocs animals són tan populars per a la gent de sa Pobla i Muro com ho són les anguiles.

És un peix de costums nocturnes ben curioses: només cria al mar de Sargassos, prop del Carib, just després del naixement, les diminutes larves de l'anguila s'agrupen formant una bolla compacta, coneguda com a *nàtsia*, que es deixarà dur pels corrents marins atlàntics cap a les costes d'Europa i el nord d'Àfrica. Algunes continuaran el seu llarg viatge cap a l'estret de Gibraltar i es distribuïran per diferents zones humides, s'Albufera de Mallorca en serà una d'elles. Hauran navegat durant tres anys i recorregut uns 5.000 Kms. !.

Curiosament, les anguiles poden viure a aigües salades, salobres i dolces, i la seva alimentació s'adaptarà a les peculiaritats de cada ambient. Però el viatge ha estat profitós, a s'Albufera, les larves, convertides ja en angules, començaran una llarga estada, transformant-se en anguiles

grogues o *bordes*, alimentant-se bàsicament d'insectes aquàtics, peixos, crustacis i mol·luscs. Més tard, als 10 -15 anys, les anguiles canviaran una altra vegada el seu aspecte i es transformaran en anguiles platejades o *corregudes*.

Ara és el moment de la tornada als orígens. Els vespres en dies de mal temps, durant els mesos de fred, les anguiles *corregudes* es llancen cap a la mar en direcció a la mar dels Sargassos, al Carib, per a continuar el cicle de la vida, on a profunditats d'uns 500 m faran la posta d'uns 10 milions d'ous i després moriran. Sorprenentment, el sexe de les anguiles està relacionat amb la salinitat de l'aigua on viuen. Algunes anguiles quan arriben a s'Albufera pugen pels torrents, mentre que d'altres es queden a les parts més pròximes a la mar. Les que se n'allunyen es convertiran en femelles, les que en queden prop, seran mascles. La major part de les anguiles a s'Albufera són mascles.

ELS VELS ARTS DE PESCA DE L'ANGUILA

Els pescadors de la comarca, bons coneixedors dels costums de les anguiles, tradicionalment s'endinsaven dins s'Albufera els vespres, i amb uns arts de pesca antics i tradicionals pescaven amb paciència les preuades anguiles. Els sistemes tradicionals emprats per a aquesta pesca són singulars i variats. **Tots els arts són il·legals avui en dia (excepte la pesca amb cucada)** perquè es tenen en consideració les necessitats de conservació i recuperació de l'espècie. Segueix un recull d'aquestes modalitats de pesca a partir de la informació de F.Lillo (1995).

En la pesca d'anguila amb cucada, l'única modalitat permesa a s'Albufera, l'habilitat dels pescadors es demostra amb el maneig de la canya, de la qual penja un fil (sense ham), un plom i una esca feta tan sols amb cucs de terra enfilats; la voracitat de l'anguila, fa que en mossegar l'esca, sigui capturada hàbilment pel pescador i dipositada dins un gambaner que resta dins l'aigua vora ell i que manté les anguiles vives.

Els **morenells**, de diferents mides i materials, permeten capturar un major nombre d'anguiles ja que són trampes del tipus nansa o gàbia que tenen una boca d'entrada en forma d'embut per a dificultar la sortida del peix. Col·locades estratègicament als canals i sèquies, obliguen a les anguiles a anar cap a elles, de manera que hi entrin i no en puguin sortir.

La **pesca a l'encesa** es feia de nit, des d'un barquet, agafant el peix amb una fitora. La barca duia davant un fester que era una graella de ferro on s'hi encenia una teia que atreïa i permetia veure el peix.

La **parança** era un parany usat per pescar l'**anguila correguda** que s'instal·lava obstruint un canal. Té forma de gàbia de ferro amb una boquera d'entrada i diversos compartiments que dificultaven la sortida del peix.

L'arquet era una xarxa prima que s'estirava des de les dues bandes dels canals amb unes cordes. Per testimonis orals ens queden referències de les quantitats i la varietat de la pesca a s'Albufera. Es distingia la pesca de l'anguila i del peix d'escata que inclou llisses, mújols, llobarro i orades. Hi ha referències de pesques de 400 o 500 kg d'orades a l'estany des Ponts o a s'Oberta i de captures de 17 tones d'anguila en 5 o 6 nits durant els anys quaranta. Avui en dia aquestes quantitats són inimaginables tenint en compte el declivi de l'espècie !.